

byrd, som ofte gøre Indtryk af at være lærte udenad — det er disse de daarligste Vidnesbyrd, der gøre det stærkeste Indtryk paa Nævningerne. Det er hans Erfaring, han, der ellers, som jeg før nævned, ingenlunde stiller sig afvisende overfor Lægmands Medvirken i Retsplejen. Dertil kommer, at det kan være overmaade svært ikke alene at følge en Retsforhandling i længere Tid uden at blive sløvet, men navnlig naturligtvis at følge den paa en saadan Maade, at man skal have Forstaaelse af den og i lige høj Grad paa alle Stadier af Forhandlingen. En saadan Sløvhed kommer meget let, naar man ikke, saadan som den juridiske Dommer jo selvfølgelig kommer til i de allerfleste Tilfælde, ligefrem træner sig, opøver og udvikler sin Opmærksomhed i saa Henseende. Dernæst vil selvfølgelig ogsaa det Tidspunkt, paa hvilket Udsagnet kommer, faa en væsentlig Indflydelse paa Nævningernes hele Syn paa Sagen. Et Udsagn, som kommer paa et tidligere Stadium af Rettens Forhandling, møder ikke med den samme Vægt som de seneste Udsagn, vel at mærke paa en Nævning, fordi en Nævning ikke saaledes som den juridiske Dommer arbejder selv med Interesse, men sidder mere passivt og modtager passivt de Indtryk, som hele Retsforhandlingen gør paa ham. Det skal være meget sjældent — jeg har i hvert Fald ikke i de Retsforhandlinger, jeg har overværet, hvor Nævninger vare til Stede, en eneste Gang set det —, at en Nævning foretager nogen Notits, som han kunde have Brug for senere, naar han skulde afgøre Sagen. Denne Mand, som jeg nævned, Monsieur Berr, gør opmærksom paa, at Erfaringen viser, at Nævningerne i de fleste Tilfælde blive slaaede af et enkelt Argument i Sagen eller af flere Kendsgerninger, der ligesom fremtræde i Relief paa Baggrund af Sagens øvrige Omstændigheder. Som sagt, han sidder mere som den passive, der modtager sine Indtryk. Og saa er der det Forhold, jeg ogsaa nævned før, at Publikum, hvilket jeg har mange Eksempler paa, kommer til at spille en Rolle. Alene Publikum kan ved det, man kalder Bevægelse, ved Mumlen eller blot ved dyb Opmærksomhed eller Stilhed paa visse Punkter give sine Følelser Udslag, og derved danner der sig mellem Tilhørerne og Nævningerne en næsten uimodstaaelig Vekselvirkning. Ofte modtage ikke alene Nævningerne disse Indtryk fra denne Tilhørerskare, men de søge ogsaa selv at fremkalde dem. Nævningernes Sindstil-

stand kan ikke undgaa Smitte, Paavirkning fra den offentlige Mening, og hvis Sagen saa tilmed staar paa i flere Dage, og Bladene ogsaa komme til at beskæftige sig dermed, saa kommer der en Indflydelse paa Nævningerne, som jeg tror ikke vil være af det gode, og som man er fri for, naar man ikke indfører denne Institution, men indskrænker sig til, hvad der i mange Henseender kan være godt, at tage Meddomsmændsinstitutionen op i Retsplejen i Stedet for Nævninger. I Norge har man Nævninger i et stort Antal Tilfælde, men hvor Nævninger ikke paakræves, have de Meddomsmænd. Og nu kan man ikke sige noget i Almindelighed om, hvad Opfattelsen er i Norge, thi det er klart, at nogle opfatte det paa en Maade og andre paa en anden Maade. Men jeg tror at kunne sige, at det ikke er urigtigt, naar jeg paa- staar, at der er vist langt større Sympati — for ikke at sige for meget — for denne Ordning med Meddomsmænd, end der er for Nævninger, for den Maade, hvorpaa Nævninger medvirke deroppe i Norge. Jeg tror, man skulde tage Lære af disse Ting og indføre det gode paa den mest betryggende Maade.

Det er altsaa ikke alene med Hensyn til Nævningers Udtagelse, men ogsaa med Hensyn til Maaden, hvorpaa Lægmand skulde medvirke i Retsplejen, at der er store Divergenser, som neppe nu ville kunne løses paa tilfredsstillende Maade i den korte Tid, der er tilbage af Samlingen. Men forhaabentlig løses de til næste Aar, inden vi skulle til Valg, saaledes at vi kunne faa en til alle Sider tilfredsstillende Retsordning, som vi alle kunne være godt tjente med og være bekendte at vedtage.

Sveistrup: Jeg ønsker paa dette Tidspunkt af Aftenen kun Ordet for at tage det af mig med flere stillede Ændringsforslag Nr. 12 tilbage.

Formanden: Det af Folketingsmanden for Viborg Amts 2den Valgkreds (Sveistrup) m. fl. stillede Ændringsforslag Nr. 12 er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.

Birek: Jeg kan ikke følge det ærede Medlems Eksempel og tage mit Ændringsforslag Nr. 13 tilbage. Jeg anser det for en saa simpel og klar Retfærdighedshandling at stemme for den Ændring, at jeg ikke mener en Gang at have Lov til at tage den Ændring tilbage. Den højtærede